

VÝSKYT RYBÁKA BĚLOKŘÍDLÉHO (*CHLIDONIAS LEUCOPTERA* TEMM.) A RYBÁKA BAHENNÍHO (*CHLIDONIAS HYBRIDA* PALL.) NA SVITAVSKU

Occurrence of White-winged Black Tern (*Chlidonias leucoptera*) and Whiskered Tern (*Chlidonias hybrida*) in Svitavy region

Milan JANOUŠEK

Rybák bělokřídlý (*Chlidonias leucoptera*) je druhem palearktického rozšíření, obývající v Evropě východní a jihovýchodní část. Rybák bahenní (*Chlidonias hybrida*) je druhem s kosmopolitním typem rozšíření a v Evropě žije v jihovýchodní a jihozápadní části (ŠTASTNÝ et al., 1987).

V českých zemích se v současné době objevují oba druhy jen v období tahu, a to zejména jarního. Počet pozorování se snižuje od východu na západ, častěji bývají tedy zaznamenáni na Moravě. Ze Svitavska existuje z historie pouze jediné pozorování rybáka bělokřídlého - dne 25.4.1968 pozoroval V.Sajdl 1 ex. s udáním lokality Svitavy.

První pozorování 1 ex. rybáka bělokřídlého jsme učinili společně s M.Polákem a P.Škaroupkou dne 2.5.1992 na rybníku Hvězda u Opatova, který je součástí navrhované PR. Poté jsme zjistili tento druh 16.5. (2 ex.) a 23.5. opět 1 ex. na téže lokalitě. Ptáci byli vždy pozorováni v hejnu rybáků černých (*Chlidonias nigra*) pravidelně protahujících územím. Další výskyt zaznamenal M.Polák dne 12.5.1993, kdy pozoroval 1 ex. společně s asi 50 ex. rybáků černých na Novém rybníce u Opatova, ležícím v bezprostředním sousedství první lokality.

V roce 1994 nebyli rybáci bělokřídlí zjištěni, ale na rybníce Hvězda jsem dne 17.5.1994 v odpoledních hodinách pozoroval 1 ex. rybáka bahenního (*Chlidonias hybrida*) opět ve společnosti rybáků černých. Jedná se o první záznam druhu v okrese Svitavy.

Protože byla lokalita nacházející se v nadmořské výšce 434 m n.m. intenzivně sledována i v předchozích letech a ani jeden z výše uvedených druhů nebyl zaznamenán, zdá se, že se početnost těchto rybáků v poslední době mírně zvyšuje. Zajímavé je i srovnání s NPR Žehuňský rybník ležící ve středním Polabí, kde byly oba druhy poprvé zjištěny teprve roku 1988 (URBÁNEK et al., 1993).

SUMMARY

White-winged Black Tern (*Chlidonias leucoptera*) was observed on Opatovské

rybníky ponds in Svitavy region (East Bohemia) on May 2, 16, 23, 1992 and May 12, 1993 always in flock of Black Terns (*Chlidonias nigra*). Individual of Whiskered Tern (*Chlidonias hybrida*) was observed on this locality on May 17, 1994. It was the first record of this species in the region.

LITERATURA

- SAJDL, V., 1975: Ornitologická pozorování. Zprávy MOS: 100.
ŠTASTNÝ, K., RANDÍK, A., HUDEC, K., 1987: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973/1977. Academia, Praha.
URBÁNEK, L., JELÍNEK, M., VYSKOČIL, J., 1993: Zpráva o problematice NPR Žehuňský rybník: 23.

ADRESA AUTORA:

Milan Janoušek
Lačnov 299
568 02 Svitavy